

[Arthur Jacobsen.]

kan jo ikke afvises, at borgernes følelser med hensyn til den kommune, hvori de bor, kan give sig udtryk ved, at der manifesteres en samhørighedsfølelse, der er stærkere, jo mindre kommunerne er. Herom vidner valgdeltagelsen ved de kommunale valg.

Hvad angår byrde- og opgavefordelingen og udbygningen af amtskommunernes virksomhed, havde det været betryggende, hvis denne opgave kunne være løst samtidig med den kommunale inddeling; men det må jo være nødvendigt at have rammerne, de fremtidige kommune- og amtsdannelse, i orden, inden man tager mål for, hvilke opgaver der bliver dem tillagt eller frataget, herunder også mulighederne for overflytning af visse statsopgaver til de nye amter. Revision af byrdefordelingen i forbindelse med den nye kommuneinddeling må forberedes grundigt, for den nuværende byrdefordeling mellem stat og kommune har gjort kommunerne meget sårbare over for pludselige lovændringer. Det har vi den årlige ligningslov som eksempel på.

Mindretallets ændringsforslag til § 2, stk. 3, om en særlig storkøbenhavnsk amtskommune kan give anledning til betragtninger over dette store områdes fremtidige planlægningsopgaver. De to amter, Roskilde og Frederiksborg, har vedrørende den kommunale inddeling de samme problemer som det øvrige land, medens Københavns amt ikke har behov for grænseændringer af betydning. Derfor ville det alene af den grund være forkert at følge SFs ændringsforslag. Men i forbindelse med den megen diskussion om Urbanplanen kontra fingerplanerne mod henholdsvis Køge Bugt og Tåstrupegnen må det komme til at stå mere klart efterhånden, at hovedstadsordningen — og jeg tænker hermed særlig på planlægningen — må tilpasses den samlede kommunalreform.

Om de kommunale problemer i hovedstadsområdet vil jeg gerne fremhæve, at det, der sker i disse år i området, jo viser, at der er en indre spænding mellem planlægningsmetoden på den ene side og vort politiske system på den anden side. På det kommunalpolitiske plan her i hovedstadsområdet kan man f. eks., som jeg nævnte før, betragte egnsplanlægningen. Det er vel efterhånden vistnok klart for alle, at det er helt nødvendigt med en langtidsplanlægning for hele

dette område, altså en fælles planlægning ikke alene for København, men for Frederiksberg og de tre amter, København og Frederiksborg og Roskilde. Den planlægning, der hidtil har været, hævdes af nogle overhovedet ikke at være blevet fulgt, af andre at være respekteret i hovedtræk; men det må stå klart for os alle, at der altid vil være spænding imellem plan og udførelse, når planlægningen skal bero på et centralorgan og udførelsen på de enkelte kommuners afgørelser. Et planlægningsorgan for hele området sammensat af byplanlæggere, sociologer, økonomer og trafikeksperter bør efter det liberale folkestyres principper ikke udøve bestemmende myndighed, men være rådgivende. Samspillet mellem et sådant rådgivende organ og de bestemmende kommunalbestyrelser giver dog næppe basis for planlægningsmetodens effektive udførelse. Resultatet af en sådan kombination af planlægningsorgan og besluttende myndigheder må blive, enten at det hele ikke rigtig bliver til noget, eller at de mange folkevalgte forsamlinger med den besluttende myndighed beskedent og resigneret indskrænker sig til at konfirmere planlægningen, og planlæggerne har da i realiteten overtaget det lokale folkestyres besluttende myndighed. Den eneste vej til at bevare det lokale styres indslag på fællesplanlægningen må være at skabe et folkevalgt organ til hen over hele området at styre tingene.

Det er mit håb, at det nye egnsplanråd med repræsentanter fra de fem store enheder må kunne leve op til en løsning af de store københavnske samarbejdsproblemer. Jeg vil gerne spørge indenrigsministeren, om han, såfremt der i et vist omfang ikke kan tilvejebringes enighed om løsningen af disse store planlægningsopgaver — og det er jo en mulighed, vi må se i øjnene, eller som vi måske allerede har erfaret — ikke finder, at folketinget bør gribe ind og nedsætte en kommission eller udvalg til i forbindelse med egnsplansrådet at finde en løsning på de fælles problemer, som man ikke selv kan løse.

Til SFs ændringsforslag nr. 8, der tilsigter at bringe samtlige primærkommunale sammenlægninger og grænserevisioner ind under de regler, der efter lovforslaget gælder for revisionen omkring byerne og for den amtskommunale grænserevision, må det bemær-